

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0191

A munkával összefüggő halálesetek száma csökkentésének szükségessége

Az Európai Parlament 2026. május 21-i állásfoglalása a munkával összefüggő halálesetek száma csökkentésének szükségességéről (2025/3046(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 151., 153. és 156. cikkére,
- tekintettel a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelvre¹,
- tekintettel az Európai Unió 2021-2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretére,
- tekintettel az EU 2020 utáni időszakra vonatkozó, új munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretéről szóló, 2022. március 10-i parlamenti állásfoglalásra²,
- tekintettel a „Digitalizáció, mesterséges intelligencia és algoritmikus irányítás a munkahelyen – a munka jövőjének alakítása” című, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2025. december 17-i állásfoglalására³,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 31. cikke (1) bekezdésére, amely kimondja, hogy minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez,

¹ HL L 183., 1989.6.29., 1. o.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj>.

² HL C 347., 2022.9.9., 122. o.

³ HL C, C/2026/2154, 2026.5.6., ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2026/2154/oj>.

- tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a munkahelyi egészségvédelem és biztonság az európai szociálpolitika alappillére, továbbá az emberi méltóság, az alapvető munkavállalói jogok, valamint a tisztességes és biztonságos munkafeltételek védelmének központi eleme;
- B. mivel az Európai Unióban 2023-ban 3 298 halálos kimenetelű munkabalesetet és mintegy 2,8 millió olyan, nem halálos kimenetelű munkabalesetet vettek nyilvántartásba, amelyek az áldozatok legalább négynapos munkahelyi hiányzását vonták maguk után; mivel ezen adatok továbbra is súlyos problémákra világítanak rá a magas kockázatú ágazatokban – többek között az építőiparban, a közlekedésben, a feldolgozóiparban és a mezőgazdaságban –, ahol magas a munkabalesetek előfordulási gyakorisága;
- C. mivel a fiatal munkavállalók idősebb kollégáikhoz képest jobban ki vannak téve a súlyos munkabaleseteknek, mivel a balesetek gyakorisága esetükben több mint 40 %-kal magasabb, mint a tapasztaltabb munkavállalók esetében, ami jól mutatja a kevesebb munkatapasztalatból, a képzési hiányosságokból és a munkahelyi veszélyekre kiterjedő kisebb fokú tudatosságból fakadó fokozott sebezhetőségüket; mivel rossz munkafeltételeknek lehetnek kitéve, amelyek fiatal korukban vagy később foglalkozási megbetegedésekhez vezethetnek;
- D. mivel a munkahelyi biztonság és egészségvédelem terén fontos alkalmazni a nemi dimenziót, minthogy a munkavállalók nemüktől függően eltérően lehetnek kitéve különböző típusú anyagoknak vagy kockázatoknak, illetve sérülékenyebbek lehetnek azokkal szemben;
- E. mivel az egészségügyi és a szociális ellátáshoz hasonló ágazatokban a munkavállalók erőszaknak és pszichoszociális kockázatoknak vannak kitéve, valamint jelentős és gyakran alábecsült biztonsági kockázatokkal szembesülnek; mivel a munkahelyi erőszak és megfélemlítés súlyos pszichés ártalmakat okozhat, és növeli a mentális egészségügyi problémák kialakulásának kockázatát; mivel e jelenségek különösen az egészségügyi és ápolási-gondozási szolgáltatások ágazatában figyelhetők meg;
- F. mivel az elmúlt években több tagállam arról számolt be, hogy jelentősen nőtt a bűnüldözési feladatokat ellátó hatósági tisztviselők és a készenléti segélyszolgálatok munkatársai elleni támadások száma; mivel bizonyos – különösen a közhatalom gyakorlásával és az erőszak jogszerű alkalmazásával kapcsolatos – szakmai tevékenységeket harmadik felek szándékos erőszakos cselekményeiből eredő súlyos vagy halálos testi sértés kockázatának való rendszerszintű és állandó kitettség jellemez; mivel a készenléti segélyszolgálatok dolgozóival, például a paramedikusokkal és a tűzoltókkal szembeni fenyegetések és szándékos erőszakos

cselekmények meglehetősen új jelenségek, és mivel az ilyen, harmadik felek szándékos cselekményeiből fakadó veszélyeknek való kitettség megkülönbözteti e szakmákat a veszélyes munka egyéb formáitól, és indokolja a kapcsolódó kockázatok természetének konkrét elismerését;

- G. mivel a határ menti ingázók és a migráns munkavállalók, többek között a harmadik országokból származó munkavállalók különösen ki vannak téve a munkaerő-kizsákmányolásnak és munkával összefüggő bűncselekményeknek; mivel kutatások szerint az ilyen munkavállalók a helyi munkavállalókhöz képest világszerte körülbelül 70 %-kal nagyobb mértékben vannak kitéve a munkával összefüggő halálos balesetek kockázatának⁴, és az EU-ban ez a kockázat továbbra is jelentős, mintegy 65 %-os, különösen a kelet-európai munkavállalók esetében; mivel a harmadik országbeli állampolgárok háromszor nagyobb mértékben vannak kitéve a munkával összefüggő balesetek kockázatának, és becslések szerint csupán minden ötödik baleset kerül bejelentésre, ami rávilágít arra, hogy a jelenség súlyosan alulbecsült, valamint arra, hogy meg kell erősíteni a védelmi és végrehajtási mechanizmusokat, valamint tiszteletben kell tartani a munka jogszabályi kereteit és méltóságát;
- H. mivel a munkával összefüggő halálesetek jelentős számát foglalkozási megbetegedések okozzák, amelyeket túl gyakran alábecsülnek, alacsony arányban ismernek el és jelentenek be, különösen az ellátáshoz való hozzáférés, a megelőzés és a nyomon követés terén mutatkozó egyenlőtlenségek, a kitettség nem megfelelő nyomon követhetősége és bizonyos orvosi kezelésre szoruló állapotok lappangási ideje miatt; mivel a foglalkozási megbetegedések alacsony bejelentési aránya és nem megfelelő elismerése aláássa a megelőzési politikák hatékonyságát, a kártérítési mechanizmusokat és a végrehajtási rendszereket;
- I. mivel az EU-ban a munkával összefüggő halálesetek vezető oka a rák; mivel a munkavállalók a munkahelyen különböző anyagok keverékének lehetnek kitéve, ami tovább növeli az egészségügyi kockázatokat; mivel az olyan tényezőknek való kitettség, mint a sugárzás, a munkahelyi stressz, valamint a megfelelő munkaszervezés és munkafeltételek hiánya összefüggnek a foglalkozási eredetű rákos megbetegedésekkel; mivel az egyik legelterjedtebb foglalkozási megbetegedés, a bőrrák előfordulása egyre nő, ennek ellenére az eseteknek csak rendkívül kis hányadát ismerik el foglalkozási megbetegedésként;

⁴ Lásd például: Lau et al., „Workplace mortality risk and social determinants among migrant workers” (Munkahelyi halandósági kockázat és meghatározó társadalmi tényezők a migráns munkavállalók körében), *The Lancet Public Health*, 9. kötet, 11. szám, 2024, E935-E949, [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(24\)00226-3](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(24)00226-3)).

- J. mivel a foglalkozási betegségek európai jegyzékéről szóló, 2022. november 28-án elfogadott aktualizált ajánlásában⁵ a Bizottság hangsúlyozta, hogy fontos támogatni a foglalkozási kockázatoknak kitett munkavállalókat, valamint azokat a családokat, akik munkahelyi kitettség miatt veszítették el családtagjaikat;
- K. mivel a munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések megelőzése az európai szociálpolitika és a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogának sarokköve; mivel ennek biztosítása nemcsak az uniós jog – különösen a 89/391/EGK irányelv – és a nemzeti jogszabályok által előírt kötelezettség, hanem társadalmi és gazdasági stratégiai beruházás is, amely tartós pozitív hatásokkal járhat a munkavállalók, a vállalatok és a társadalom egésze számára azáltal, hogy hozzájárul a kockázatok csökkentéséhez, a munkabalesetek társadalmi-gazdasági költségeinek csökkentéséhez és a munkakörnyezet minőségének és fenntarthatóságának általános javításához;
- L. mivel az önkéntes tűzoltóknak nyújtott speciális képzés, többek között az elsősegélynyújtás, a kockázatértékelés, az evakuálási eljárások és a tűzmegelőzés bizonyítottan növeli a munkahelyi biztonságot azáltal, hogy lehetővé teszi a súlyos váratlan eseményekre való gyors és hatékony reagálást, támogatja a kockázatmegelőzés kultúráját, és így hozzájárul a munkabalesetek súlyosságának csökkentéséhez; mivel a 89/391/EGK irányelv értelmében a munkáltatók jogilag kötelesek kockázatértékeléseket végezni, képzéseket és az elsősegélyre, a tűzoltásra, valamint az evakuálásra vonatkozó intézkedéseket biztosítani, és az önkéntes tűzoltók készségeinek munkahelyi fejlesztése kiegészítheti e kötelezettségeket, és tovább javíthatja a munkahelyi biztonságot;
- M. mivel a munkaügyi felügyelet döntő szerepet játszik a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági politikák hatékony nemzeti, regionális és helyi szintű végrehajtásának biztosításában, és elengedhetetlen a munkaerő-kizsákmányolás és a nem biztonságos munkafeltételek kialakulásának megelőzéséhez;
- N. mivel a munka világában tapasztalható gyökeres változások – többek között a nem szokványos munkavégzési formák elterjedése, a fiatal munkavállalók egyre nagyobb arányának bizonytalan és magas kockázatú munkakörökben való foglalkoztatása, az idősödő munkaerő, a digitalizáció, az új technológiák bevezetése és a globalizáció – növelték a pszichoszociális kockázatokat és a munkahelyi stresszt, valamint új kihívásokat idéztek elő a munkahelyi egészségvédelmet illetően, ami szélesebb körű és

⁵ A Bizottság (EU) 2022/2337 ajánlása (2022. november 28.) a foglalkozási betegségek európai jegyzékéről (HL L 309., 2022.11.30., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/2337/oj>).

hatékonyabban érvényesített megelőzési stratégiákat tesz szükségessé;

- O. mivel a munkahelyi pszichoszociális kockázatok, többek között a krónikus stressz, a kiégés és a zaklatás a megbetegedések és a munkával összefüggő halálesetek egyik fő és egyre jelentősebb kiváltó okai, amelyeket gyakran alulbecsülnek, nem jelentenek be, és nem kezelnek megfelelően;
- P. mivel a pszichés szempontból támogató munkakörnyezet elengedhetetlen a munkavállalók mentális egészségéhez és fizikai jóllétéhez; mivel a nem megfelelő munkatervezés és a nem megfelelő szervezeti vagy irányítási gyakorlatok pszichoszociális kockázatokat vonhatnak maguk után, és stresszhez, szorongáshoz, kiégéshez, valamint depresszióhoz vezethetnek; mivel a kedvezőtlen pszichoszociális munkafeltételeknek való tartós kitettség súlyos mentális egészségügyi következményekkel hozható összefüggésbe, beleértve a krónikus betegségeket és az öngyilkosság fokozott kockázatát;
- Q. mivel a mesterséges intelligencia (MI) és az algoritmikus irányítási rendszerek növekvő munkahelyi használata gyorsíthatja a munka ütemét, nagyobb munkaterheléshez vezethet, növelheti a pszichoszociális kockázatokat, alááshatja a munkavállalók autonómiáját, és új kockázatokat teremthet a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre nézve;
- R. mivel az éghajlatváltozás – beleértve a hőmérsékletemelkedést, a gyakoribb és intenzívebb hőhullámokat és más szélsőséges időjárási eseményeket – EU-szerte növekvő és sokrétű kockázatot jelent a munkavállalók egészségére, biztonságára és munkafeltételeire nézve; mivel a hőhatásoknak való tartós kitettség súlyos egészségügyi következményekhez, többek között hőkimerültséghez, hőgutához és más, hővel kapcsolatos betegségekhez vezethet, miközben növeli a fáradtságot, a koncentrációcsökkenést, a csökkent döntéshozatali képességet és ezáltal a munkával összefüggő balesetek valószínűségét, ami célzott megelőző és védelmi intézkedéseket tesz szükségessé;
- S. mivel a hatékony megelőzési stratégiák, a figyelemfelkeltő intézkedések, a jólléti kezdeményezések és az erős munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kultúra támogatása elengedhetetlen a súlyos balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzéséhez, valamint a munkával összefüggő halálesetek számának csökkentéséhez; mivel az ilyen megelőző megközelítések nemcsak védik a munkavállalók egészségét és biztonságát, hanem gazdasági előnyökkel is járnak a vállalatok és a társadalom egésze számára;
- T. mivel fokozni kell a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendben meghatározott célok elérésére irányuló

erőfeszítéseket, különös tekintettel a 8.8. alcélra: „A munkavállalói jogok védelme és a biztonságos munkakörnyezet előmozdítása minden munkavállaló számára, beleértve a migráns munkavállalókat, közülük is különösen a nőket, valamint a bizonytalan foglalkoztatásban lévőket”;

- U. mivel 2022. március 10-i állásfoglalásában örömmel fogadta a munkabalesetekre és a foglalkozási megbetegedésekre vonatkozó „zéró-elképzelés” megközelítés bevezetését, és felszólított egy ambiciózus ütemterv kidolgozására, hogy csökkentse a munkával összefüggő balesetek számát és megszüntesse a munkahelyi haláleseteket, valamint szorgalmazta a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó megelőző intézkedések megerősítését, és a meglévő előírások és jogszabályok érvényesítésének javítását; mivel a halálesetek számának nullára csökkentésére vonatkozó célkitűzésre nemcsak politikai célkitűzésként, hanem valamennyi munkavállalóval szembeni etikai és társadalmi kötelességként is kell tekinteni;
- V. mivel a munkavállalók biztonságos és egészséges munkakörnyezethez való jogát teljes mértékben garantálni kell a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésére irányuló hatékony intézkedések, valamint rendszeres ellenőrzések és valóban visszatartó erejű szankciók révén, az illetékes hatóságok megfelelő erőforrásokkal való ellátása mellett; mivel a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jogszabályok be nem tartása a munkaerő-kizsákmányolás központi eleme, és aláássa a halálesetek számának nullára csökkentésére irányuló célkitűzés elérését, ezért elengedhetetlen biztosítani a meglévő jogszabályok szigorú és hatékony végrehajtását, többek között a munkaügyi felügyelőségek, valamint ellenőrzési és szankcionálási eszközeik megerősítése révén;
- W. mivel a „zéró-elképzelés” megközelítés hatékony végrehajtásához mérhető intézkedésekre és célkitűzésekre, a munkával összefüggő valamennyi balesetre és megbetegedésre kiterjedő átfogó megközelítésre, a megelőzés kultúrájának kialakítására és támogatására, valamint megfelelő erőforrásokra van szükség;
- X. mivel a szakszervezetek és a munkavállalói képviselők fontos szerepet játszanak a munkahelyi egészség és biztonság védelmében, többek között a megfelelés figyelemmel követése és a meglévő szabályok hatékony végrehajtásának támogatása tekintetében; mivel azonban továbbra is vannak hiányosságok a 89/391/EGK irányelv hatályát illetően, különösen a munkavállalók bizonyos kategóriái, többek között a háztartási alkalmazottak tekintetében, akik részben vagy egészben ki vannak zárva a védelemből, ami aláássa az egyenlő védelem elvét különösen a nők, a harmadik országbeli állampolgárok és más kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok esetében, szükségessé téve a megfelelő és egységes védelmi szint biztosítását;

- Y. mivel az Európai Unió 2021-2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kerete hamarosan lejár; mivel megújított politikai kötelezettségvállalásra és aktualizált, ambiciózusabb keretre lesz szükség a halálesetek számának nullára csökkentésére irányuló célkitűzés elérésének felgyorsításához;
- Z. mivel a munkabalesetek áldozatairól való megemlékezés a kollektív emlékezet fennmaradását és az erkölcsi felelősségvállalást szolgálja, és hozzájárul az emberi élet értékének általános megbecsüléséhez, a megelőzés kultúrájának megerősítéséhez, valamint az európai és nemzeti intézmények azon célkitűzés iránti elkötelezettségének megújításához, hogy nullára csökkentsék a munkával összefüggő halálesetek számát;
- AA. mivel a kollektív emlékezetnek az elszámoltathatóságban kell testet öltenie, többek között megbízható jelentéstétel révén; mivel a munkahelyi balesetek, többek között a halálos kimenetelű balesetek nyilvántartásba vétele gyakran komoly nehézséget jelent; mivel biztosítani kell, hogy minden munkavállaló megfelelő szintű szociális védelemben részesüljön;
- AB. mivel a marcinelle-i Bois du Cazier-bányában 1956. augusztus 8-án történt szerencsétlenség – amely során 262 bányász veszítette életét, akik közül sokan azóta uniós tagállammá vált országok állampolgárai voltak – a tisztességes munkáért, a szolidaritásért és a társadalmi igazságosságért folytatott küzdelem maradandó jelképe Európában;
- AC. mivel a marcinelle-i szerencsétlenség áldozatainak nagy része európai nemzetiségű volt, és ezért ez volt Európa első kollektív tragédiája egy olyan időszakban, amikor a kontinensen már kezdett kialakulni a munka, a biztonság, az igazságosság és az emberi méltósághoz hasonló alapvető értékeken alapuló testvériség eszméje;
- AD. mivel a marcinelle-i szerencsétlenség emléke ráirányítja a figyelmet arra, hogy a munkavállalók szabad mozgása, jogaik és biztonságuk alapvető értékek, amelyek egy hatékony és versenyképes szociális Európában prioritást élveznek;
- AE. mivel más, korábbi munkahelyi tragédiák – köztük a Marie-bányában 1892. május 31-én bekövetkezett tűzvész, az 1906. március 10-i courrières-i bányaszerencsétlenség, az 1962. február 7-i luisenthali bányaszerencsétlenség, az 1968-as aliverii bányaszerencsétlenség, a Finnországban található lapuai lőszergyárban 1976-ban, valamint a görögországi Violanta gyárban 2026 januárjában bekövetkezett halálos robbanás és tűzvész mélyen beivódott a különböző tagállamok kollektív emlékezetébe, és állandó emlékeztetőül szolgál a munkavállalók védelmét és a balesetek megelőzését szolgáló hatékony politikák sürgető szükségességére;
1. szorgalmazza egy európai nap létrehozását a munkabalesetek áldozatainak emlékére, valamint a munkavállalók védelme és emberi

méltósága érdekében, és azt, hogy ez az emléknapi a marcinelle-i Bois du Cazier-bányában történt szerencsétlenség emlékére minden évben augusztus 8-án legyen, tekintettel a baleset európai jellegére, amely az EU számos jelenlegi tagországából érkezett munkavállalót érintett, és így közös jelképe a tisztességes munkaért folytatott küzdelemnek, valamint annak az igénynek, hogy a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról közösen gondoskodjunk;

2. úgy véli, hogy egy ilyen európai nap célja a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések áldozatairól való megemlékezés, valamint a nagyközönség, a vállalatok és az intézmények figyelmének a megelőzésre, a biztonságra és a tisztességes munkafeltételek fontosságára való ráirányítása; emlékeztet azonban arra, hogy a figyelemfelkeltést össze kell kapcsolni a jelenlegi egészségügyi és biztonsági kockázatokkal, ezáltal ténylegesen hozzájárulva a munkával összefüggő halálesetek, balesetek és megbetegedések megelőzéséhez; hangsúlyozza, hogy egy ilyen európai nap hozzájárulhat az EU és a tagállamok „zéró-elképzelés” megközelítés iránti elköteleződésének megerősítéséhez, különösen azáltal, hogy ráirányítja a figyelmet a munkahelyi megelőzésre, a biztonságos és tisztességes munkára, a képzésre, az újonnan felmerülő kockázatokkal kapcsolatos tudatosságnövelésre, a szociális párbeszédre és a meglévő jogszabályok hatékony érvényesítésére, valamint azáltal, hogy uniós intézkedések meghozatalát segíti elő a pszichoszociális kockázatok, a mozgásszervi megbetegedések és a szélsőséges időjárási körülményekkel járó foglalkozás-egészségügyi kockázatok kezelése érdekében, valamennyi ágazatban és vállalkozásban, méretüktől függetlenül; úgy véli, hogy egy ilyen európai nap egyúttal évente visszatérő alkalmat kínálna a „zéró-elképzelés” célkitűzés megvalósításával kapcsolatos eredmények áttekintésére, a megelőzés és a végrehajtás terén fennálló hiányosságok feltárására, a politikai elszámoltathatóság nemzeti és uniós szintű megerősítésére, valamint a hatékony ellenőrzés szükségességének hangsúlyozására;
3. hangsúlyozza, hogy ennek az európai napnak, amely kiegészítené az ILO április 28-i munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi világnapját, konkrét kezdeményezéseket kell előmozdítania az iskolákban, a munkahelyeken és az intézményekben, többek között figyelemfelhívó kampányokat, képzési programokat és a megelőzéssel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét, ezáltal generációkon és ágazatokon átívelően erősítve a biztonság kultúráját;
4. hangsúlyozza, hogy az európai napnak hozzá kell járulnia az EU és a tagállamok azon célkitűzés iránti elkötelezettségének megerősítéséhez, hogy a „zéró-elképzelés” megközelítéssel összhangban következetesen és tartósan megszüntessék a munkahelyi baleseteket, a foglalkozási megbetegedéseket és a munkával összefüggő haláleseteket, különös hangsúlyt fektetve a

munkahelyi megelőzésre, a biztonságos és tisztességes munka előmozdítására, a képzésre, a felmerülő kockázatokkal kapcsolatos tudatosság növelésére, a társadalmi párbeszédre és az érvényben lévő jogszabályok hatékony alkalmazására;

5. hangsúlyozza a munkavállalók tájékoztatáshoz, konzultációhoz és részvételhez való joga megerősítésének fontosságát egészségvédelmi és biztonsági képviselők megválasztása és kollektív szerződések elfogadása révén;
6. hangsúlyozza, hogy a munkával összefüggő halálesetek nullára csökkentésére irányuló célkitűzés eléréséhez szoros együttműködésre van szükség a tagállamok, a munkáltatók, a szociális partnerek, a munkaügyi felügyelőségek, a kutatóintézetek és az uniós ügynökségek között; szorgalmazza a bevált gyakorlatok, az adatok és a megelőzési módszerek Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) támogatásával történő fokozott cseréjét;
7. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje és kezelje a mesterséges intelligenciához és az algoritmikus irányítási rendszerekhez kapcsolódó munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatokat, beleértve a munka intenzívebbé válását, a pszichoszociális megterhelést, az indokolatlan felügyeletet és a munkaidő határainak elmosódását; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el és kezeljék az új foglalkoztatási formákhoz, többek között a platformalapú munkavégzéshez és az algoritmikusan irányított munkához kapcsolódó halálesetek és súlyos balesetek újonnan felmerülő kockázatait; hangsúlyozza, hogy a digitális munkaplatformokon keresztül foglalkoztatott munkavállalók, valamint azok, akiknek feladatait, munkaütemét és teljesítményét mesterséges intelligencián alapuló eszközökkel irányítják vagy értékelik, fokozott munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatokkal szembesülhetnek az intenzívebb munkaütem, a visszaélésszerű nyomon követés, az algoritmikus döntéshozatal – többek között az azonosítható emberi kapcsolattartó pontok tekintetében való – elégtelen átláthatósága, valamint a nem megfelelő vagy elégtelen tájékoztatás vagy képzés eredményeképpen; hangsúlyozza, hogy az ilyen technológiák bevezetése a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jogszabályokkal összhangban megfelelő kockázatértékeléshez, a munkavállalók átlátható tájékoztatásához és a velük folytatott konzultációhoz, valamint érdemi emberi felügyelethez kötött;
8. felhívja a Bizottságot, hogy átfogóan értékelje és jelezze előre az éghajlattal kapcsolatos tényezőkből eredő munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatokat, beleértve a hőstresszt, a szélsőséges időjárási eseményeket, a légszennyezést, a felújítási és infrastruktúra-korszerűsítési projektek során a veszélyes anyagoknak való fokozott kitettséget, valamint az új biológiai veszélyek

megjelenését; kéri, hogy ezen értékelés alapján fokozzák a megelőző fellépést a reziliencia és a felkészültség megerősítése céljából a nemzeti munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi rendszereken belül, többek között korai előrejelző mechanizmusok és a magas kockázatú ágazatokra, például az építőiparra, a mezőgazdaságra, valamint a közlekedésre és más érintett ágazatokra, köztük a segélyhívó szolgálatra vonatkozó ágazatspecifikus iránymutatások révén; hangsúlyozza, hogy a munkaügyi felügyelőségeket és a munkáltatókat uniós szintű gyakorlati iránymutatással kell ellátni a hőségben végzett munka kezelésére és az éghajlattal összefüggő egyéb foglalkozási kockázatokra vonatkozóan;

9. hangsúlyozza, hogy a szélsőséges hőség és az éghajlatváltozás hatásait jelentős foglalkozási kockázati tényezőként kell elismerni, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a munkával összefüggő balesetek, a foglalkozási megbetegedések és a munkával összefüggő halálesetek visszaszorítása érdekében erősítsék meg a munkahelyi megelőző, védelmi és alkalmazkodási intézkedéseket;
10. felszólítja a Bizottságot, a Tanácsot, a civil társadalmat és a szociális partnereket, hogy támogassák az európai nap létrehozását és ünnepélyes megtartását az intézményeket, vállalkozásokat és polgárokat egyesítő társadalmi kötelezettségvállalás kifejezéseként, többek között olyan kezdeményezések révén, amelyek a kis- és középvállalkozásokra, valamint a kiszolgáltatott helyzetű munkavállalókra szabott tájékoztatási, tudatosságnövelő és gyakorlati megelőzési eszközöket népszerűsítene, továbbá a munkahelyi egészségvédelem és biztonság terén bevált gyakorlatok cseréje révén; hangsúlyozza, hogy ezeknek a kezdeményezéseknek kifejezetten foglalkozniuk kell a pszichoszociális kockázatokkal, a hőséghez és a szélsőséges munkahelyi hőmérséklethez kapcsolódó kockázatokkal, az alvállalkozói láncokhoz és az atipikus munkavégzési formákhoz kapcsolódó kockázatokkal, valamint a kiküldött munkavállalókat, az idénymunkásokat és más, határt átlépő munkavállalókat érintő kihívásokkal, biztosítva az egyenlő bánásmód elvének való megfelelést, valamint a fogadó ország munkahelyi biztonságra, egészségvédelemre és szociális védelemre vonatkozó szabályainak hatékony alkalmazását; emlékeztet arra, hogy a túl hosszú munkaidő gyakran fáradtsághoz vezet, és növeli a munkával összefüggő halálos balesetek kockázatát;
11. ösztönzi a tagállamokat, hogy hívják fel a munkáltatók és a munkavállalók figyelmét a saját és mások biztonságának biztosításával kapcsolatos felelősségükre, mozdítsák elő az elsősegélynyújtással kapcsolatos képzést valamennyi munkavállaló számára, különösen a magasabb foglalkozási kockázatú ágazatokban, és biztosítsák, hogy ezt a képzést rendszeresen frissítsék, széles körben hozzáférhetővé tegyék és beépítsék a munkahelyi biztonsági politikákba; hangsúlyozza, hogy elsősorban a munkáltatók felelősek a munkavállalók egészségvédelmének és biztonságának biztosításáért,

többek között kockázatértékelés, megelőző intézkedések, egyéni védőeszközök biztosítása, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások, a munkahelyi biztonságra vonatkozó jogszabályok hatékony végrehajtása, valamint a munkavállalók megfelelő tájékoztatása, oktatása és képzése révén; hangsúlyozza a munkáltatók azon felelősségét, hogy biztosítsák a munkavállalók és képviselőik tényleges bevonását a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi folyamatok kidolgozásába, a kockázatok és veszélyek értékelésébe, az intézkedések tervezésébe és nyomon követésébe, valamint a megelőző munka elvégzésébe;

12. emlékeztet arra, hogy az erőszak számos munkahelyen egyre nagyobb kihívást jelent, különösen a szolgáltatási és az egészségügyi ágazatokban, és a készenléti segélyszolgálatok munkatársai számára; kitart amellett, hogy szükség van olyan intézkedésekre, amelyek a megfélemlítéssel, zaklatással és a munkahelyi erőszak egyéb formáival szembeni zéró tolerancia érvényesítését célozzák a szervezeti és jogalkotási támogató struktúrák javítása és előmozdítása, valamint az incidensek bejelentésére szolgáló rendszerek fejlesztése révén;
13. felszólítja a Bizottságot és az EU-OSHA-t, hogy az európai napot használják fel arra, hogy naprakész statisztikákat, összehasonlító elemzéseket és bizonyítékokon alapuló iránymutatásokat terjesszenek a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről, különös figyelmet fordítva a pszichoszociális kockázatokra, a nem szokványos munkavégzési formákra, a mikro- és kisvállalkozásokra, valamint a legkiszolgáltatottabb munkavállalói csoportokra; felhívja továbbá a Bizottságot és az EU-OSHA-t, hogy a közpolitikák jobb irányítása és az elszámoltathatóság megerősítése érdekében tegyenek közzé uniós szintű pillanatképet és országdokumentumokat a foglalkozási megbetegedésekről és a munkával összefüggő halálesetekről, beleértve a megelőzésre és az ellenőrzésekre (többek között a munkaügyi ellenőrzésekre) vonatkozó mutatókat is; hangsúlyozza továbbá annak fontosságát, hogy szisztematikusan nyomon kövessék és elemezzék a munkafeltételekkel, a pszichoszociális kockázatokkal, a munkaügyi felügyeleti kapacitással, valamint a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi normáknak való megfeleléssel kapcsolatos tendenciákat a tagállamokban annak érdekében, hogy EU-szerte erősítsék a megelőzést, az átláthatóságot és a munkakörülmények felfelé irányuló konvergenciáját;
14. felhívja a Bizottságot, hogy az Eurostattal és a tagállamokkal együttműködve javítsa a munkabalesetekre és a foglalkozási megbetegedésekre, többek között a pszichoszociális kockázatokra és a hosszú lappangási idejű betegségekre vonatkozó adatok gyűjtését, harmonizációját és átláthatóságát, és foglalkozzon az alacsony bejelentési arány kérdésével;

15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés felelőssége egyértelműen rögzítve legyen a vezetés szintjén, és széles körben beágyazódjon a szervezetbe, többek között hatékony megelőzési tervek és a munkavállalók részvétele révén; hangsúlyozza, hogy a kockázatértékelések elvégzése önmagában is hozzájárul a balesetek számának csökkentéséhez;
16. hangsúlyozza a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályozói ellenőrzések fontosságát a biztonságos és egészséges munkahelyek megvalósításának elősegítésében, ugyanakkor elismeri, hogy az ellenőrzések hatóköre korlátozott lehet; felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a munkaügyi felügyelőségeket állandó személyzettel, megfelelő erőforrásokkal és intézményi függetlenséggel, a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó jogszabályok hatékony végrehajtásának biztosítása és a munka világának átalakulására való reakálás érdekében;
17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó jogszabályok végrehajtását, többek között azáltal, hogy megfelelő forrásokat biztosítanak a munkaügyi felügyelőségek számára, javítják a határokon átnyúló együttműködést és biztosítják a tényleges megfelelést, különösen azokban az esetekben, amikor a súlyos gondatlanság súlyos sérüléshez vagy halálhoz vezetett; úgy véli, hogy ahhoz, hogy a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályok hitelesek és hatékonyak legyenek, kellően visszatartó erejűeknek és arányosaknak kell lenniük;
18. üdvözli a Bizottság Európai Munkaügyi Hatóságról szóló értékelő jelentését, amelyben elismeri a hatóság szerepét az uniós munkajog, valamint a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályok hatékony érvényesítésében, különösen a határokon átnyúló helyzetekben és a magas kockázatú ágazatokban, és ismételten felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a hatóság megbízatását az uniós munkajog, valamint a munkahelyi biztonság és egészségvédelem érvényesítésének javítása érdekében; kiemeli, hogy fontos konkrét hozzáadott értéket biztosítani a nemzeti végrehajtó hatóságok támogatására, többek között a megerősített, összehangolt és közös munkaügyi ellenőrzések, valamint a jogsértések felderítéséhez és azok elleni küzdelemhez való hatékonyabb hozzájárulás lehetőségének révén; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a munkavállalói mobilitásra vonatkozó szabályok és a kapcsolódó ellenőrzési eljárások nagyobb mértékű összehangolását és egyszerűsítését, többek között egységesebb szabályok és hatékonyabb információcsere révén, az ELA iránymutatásával összhangban;

19. felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretének prioritásai és az azzal kapcsolatban szerzett tapasztalatok alapján a minőségi munkahelyekre vonatkozó ütemterv keretében határozzon meg új stratégiai keretet a 2028–2034 közötti időszakra; hangsúlyozza, hogy ennek az új stratégiai keretnek egyértelműnek, mérhetőnek és határidőhöz kötöttnek kell lennie, egyértelmű és új követelményeket kell meghatározni, és a munkával kapcsolatos balesetek és halálesetek csökkentésére, a halálos kimenetelű munkahelyi balesetek számának nullára csökkentésére irányuló folyamat lezárására, a munkavállalók védelmének megerősítésére kell irányulnia, különösen a magas kockázatú ágazatokban és a kiszolgáltatott csoportok esetében, kezelnie kell a felmerülő foglalkozási kockázatokat, beleértve az új munkavégzési formákból, a digitalizációból és a pszichoszociális kockázatokból eredő kockázatokat is, valamint biztosítani kell a munkafeltételek szélsőséges hőmérséklethez való alkalmazkodását;
20. üdvözli a rákkeltő anyagoknak való kitettség és más, potenciálisan halálos kimenetelű foglalkozási megbetegedés kockázatának csökkentését célzó irányelveket; megjegyzi, hogy a halálos foglalkozási megbetegedések megelőzése megköveteli a kitettséggel kapcsolatos szakértelem fejlesztését mind a munkahelyeken, mind a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásokban; emlékeztet a megfelelő erőforrások fontosságára a munkahelyeken a kitettségi kockázatok azonosítása és megelőzése érdekében, együttműködve a foglalkozás-egészségügyi szolgálatokkal, amelyek iránymutatást nyújthatnak a megfelelő munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi intézkedésekről; úgy véli, hogy a súlyos foglalkozási megbetegedéseket okozó anyagoknak való kitettség kockázata által érintett munkavállalók számára hozzáférést kell biztosítani a foglalkozás-egészségügyi szolgálatokhoz és az időszakos egészségügyi ellenőrzésekhez, a potenciális kitettség nyomon követése érdekében; hangsúlyozza, hogy a munkahelyi halálesetek csökkentésére irányuló minden átfogó stratégiának kifejezetten foglalkoznia kell a foglalkozási eredetű rákos megbetegedésekkel mint a munkával összefüggő halálesetek megbúvó, de vezető okával, beleértve a rákkeltő anyagoknak való tartós munkahelyi kitettségéből eredő, hosszú lappangási idejű betegségeket is; hangsúlyozza, hogy javítani kell a foglalkozási eredetű rákos megbetegedésekre vonatkozó uniós szintű adatgyűjtést annak érdekében, hogy az teljes mértékben tükrözze a munkával összefüggő halálesetek valós nagyságrendjét;
21. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kiküldött munkavállalók, a migráns munkavállalók, valamint az alvállalkozói láncokban dolgozó munkavállalók aránytalan munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatoknak, többek között halálos balesetek kockázatának vannak kitéve a széttagolt felelősségi láncok, az elégtelen koordináció és a felhígult elszámoltathatóság miatt, különösen az

olyan magas kockázatú ágazatokban, mint az építőipar; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó jelenlegi vívmányok megfelelően garantálják-e a biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelmények hatékony végrehajtását az alvállalkozói láncok egészében, és hogy hiányosságok feltárása esetén tegyen javaslatot jogalkotási intézkedésre;

22. felkéri a tagállamokat, hogy az oktatás és a gyakorlati tapasztalatok ötvözésével mozdítsák elő a munkahelyi biztonság és egészségvédelem kultúráját, különösen a fiatal munkavállalók esetében; úgy véli, hogy az oktatási intézményeknek általános tájékoztatást és képzést kell nyújtaniuk az egészségvédelem és a biztonság tárgyában, a munkáltatóknak pedig munkakör-specifikus képzést kell biztosítaniuk, különösen a tanulószerveződéses gyakorlati képzések és a szakmai gyakorlatok során;
23. ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre olyan támogató kereteket, amelyek megkönnyítik az önkéntes tűzoltók foglalkoztatását, elismerve az így szerzett készségek értékét, különösen az elsősegélynyújtás, a kockázatmegelőzés, a tűzoltás, a tűzoltó berendezések használata és az evakuálások megszervezése terén, valamint a munkahelyi biztonság javítása, a munkabalesetek megelőzése és az ilyen balesetek súlyosságának csökkentése terén a segélyhívó szolgálatok megérkezéséig;
24. hangsúlyozza, hogy a mikrovállalkozások és a kis- és középvállalkozások gyakran korlátozott mértékben rendelkeznek adminisztratív kapacitással, pénzügyi erőforrásokkal és speciális szakértelemmel; átfogó és célzott támogatási intézkedéseket szorgalmaz annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak számukra a foglalkozási kockázatok, a munkával összefüggő betegségek és halálesetek hatékony felismerésében, megelőzésében és kezelésében, többek között egyszerűsített és felhasználóbarát kockázatértékelési eszközök, ágazatspecifikus iránymutatások, gyakorlati megelőzési programok, hozzáférhető képzések, valamint a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kötelezettségeknek való megfelelés támogatása révén;
25. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és a szociális partnerekkel együttműködve erősítse meg a munkabalesetek és a foglalkoztatási megbetegedések áldozatainak és családjaiknak nyújtott támogatásra vonatkozó uniós iránymutatást; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy értékelje olyan ajánlások kidolgozásának lehetőségét, amelyek célja megfelelő támogatási és kártérítési mechanizmusok előmozdítása az áldozatok és családjaik számára, ösztönözve a védelem felfelé irányuló konvergenciáját az egész EU-ban;

26. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemzeti rendszerekkel és gyakorlatokkal összhangban minden munkavállaló ténylegesen részesüljön a munkahelyi biztonság és egészségvédelem előnyeiből, beleértve a platform-munkavállalókat, a harmadik országbeli állampolgárokat és a magánháztartásokban foglalkoztatott háztartási alkalmazottakat is; felkéri a tagállamokat és a szociális partnereket, hogy mozdítsák elő az innovatív megoldások és bevált gyakorlatok alkalmazását a munkabalesetek és a munkával összefüggő megbetegedések megelőzése érdekében, többek között olyan kezdeményezések révén, mint az EU-OSHA által odaítélt Egészséges Munkahelyek – Helyes Gyakorlat Díjak, amelyek olyan hatékony stratégiákat és technológiákat ismernek el, amelyek ágazatokon átívelően alkalmazhatók a munkahelyi biztonság és egészségvédelem javítása érdekében;
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.